

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳) رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی		ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳/ ۶/ ۱۳۹۲	تعداد صفحات: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	
نمره			
الف	معنی و مفهوم شعر و نثر ابیات و عبارات زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید. ۱- دیشب روی تپه‌ی شهید برهانی عمل کردیم. ۲- جهان، قرآن مصور است ۳- نهاد آن کلاه کی‌ای بر سرش ۴- گهی از خار او دستش خلیده ۵- تصمیم گرفت که برای یافتن پاسخ درست پرسش‌هایش با راهبی رای زند. ۶- کرد فرامش ره و رفتار خویش ۷- گر به اقلیم عشق روی آری ۸- صیاد شادمان گشت و گرازان به تگ ایستاد، تا ایشان را در ضبط آرد. ۹- روز دوشنبه، امیر [مسعود] شبگیر، برنشست و به کران رود هیرمند رفت. ۱۰- بازگشت و دفتر خود باز کرد ۱۱- هر نفسی که فرو می‌رود، مُمدّ حیات است و چون بر می‌آید، مُفرّج ذات.		
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۵			
۰/۵			
۰/۵			
۰/۷۵			
۰/۷۵			
۱			
۱			
ب	واژگان (معنی واژگان مشخص شده را بنویسید). ۱۲- فرض است فرمان بردن از حکم جلودار ۱۳- اگر چه تلخ باشد فرقت یار ۱۴- آوای خوش هزار تقدیم تو باد ۱۵- زین نمط بیهوده می‌گفت آن شبان ۱۶- ز نیرنگ زالی بدین سان دُرُست ۱۷- در دوران صفویه، رسماً یک شعار شیعی گردید؛ مملو از اخلاص و ایمان. ۱۸- مورچگانی که حیاتشان نسبت به ما از نسبت حیات ما به کاینات درازتر است. ۱۹- به قهر یک قبضه‌ی خاک از روی جمله‌ی زمین برگرفت.		
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۲۵			
پ	خودآزمایی ۲۰- عبارت زیر بیانگر کدام ویژگی دربار «رضاخان» است؟ «تدین - خیره، ان شاءالله اعلی حضرت؛ خواب شهریاران خجسته، پیوسته نیکوست.» ۲۱- داستان «زاغ و کبک» کدام مقوله‌ی فرهنگی عصر ما را بیان می‌کند؟ ۲۲- عبارت «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند» بیانگر چیست؟ (ذکر یک مورد کافی است). ۲۳- با توجه به شعر زیر، مرجع ضمیر «ش» را در واژه‌ی «شکوهش» بنویسید. «ولادت که روزگاری از گوهر نور بود، / به سوی بلوغ می‌خزد و آن گاه که تاج بر سرش نهادند، / خسوف‌های کزخیم شکوهش را به ستیز برمی‌خیزند.» ۲۴- چرا داستان «گل‌دسته‌ها و فلک» داستانی نمادین است؟ ۲۵- در شعر زیر از تاگور واژه‌های «کاریز» و «رودها» به ترتیب نماد چه کسانی هستند؟ «کاریز خوش دارد خیال کند / که رودها / تنها برای این هستند / که به او آب برسانند!» ۲۶- منظور از جمله‌ی «پس از عزیمت رضاشاه که قبلاً رضاخان بود و بعداً هم رضاخان شد.» چیست؟		
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۲۵			
۰/۵			
۰/۵			
۰/۵			
۰/۵			
«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»			

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳) رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۹۲	تعداد صفحات: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲		
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره
------	--------	------------------	------

۰/۵	۲۷- با توجه به عبارت زیر از درس «بخوان» تصویری که نویسنده از شهر مکه ارائه می‌دهد، بیانگر چیست؟ «کوه نور را به مکه بدهید و محمد(ص) را در غار حرای آن جای دهید؛ آن وقت مکه همه چیز می‌شود؛ قبله‌ی مسلمانان می‌شود، مرکز نهضت شمرده می‌شود...»		
-----	---	--	--

۰/۲۵	۲۸- از بین عبارات زیر کدام گزینه درست است؟ الف) در نثر مصنوع و متکلف سجع‌های متوالی، لغات، ترکیبات و اصطلاحات دشوار به صورت طبیعی و با رعایت اعتدال به کار رفته‌اند. ب) کتاب «کلیله و دمنه» نمونه‌ای از نثر مسجع و فنی است.	دانش‌های ادبی	ت
۰/۲۵	۲۹- داستان «گاو» برگرفته از کتاب غلامحسین ساعدی (گوهر مراد) است.		
۰/۲۵	۳۰- با توجه به متن زیر از درس «گل‌دسته‌ها و فلک» زاویه‌ی دید (راوی داستان) را مشخص کنید. «رفاقتم با اصغر از روزی شروع شد که معلممان دست چپ مرا گذاشت روی میز و ده تا ترکه بهش زد.»		
۰/۲۵	۳۱- در کدام نوع نقد، منتقد به بررسی آرایه‌ها و زیبایی‌های ادبی آثار می‌پردازد؟ الف) نقد اخلاقی ب) نقد لغوی پ) نقد فنی		
۰/۲۵	۳۲- در بیت زیر بین کدام واژه‌ها «جناس ناقص» دیده می‌شود؟ «تنگ است ما را خانه تنگ است ای برادر برجای ما بیگانه تنگ است ای برادر»		
۰/۲۵	۳۳- عبارت زیر بیانگر شرح حال کدام شخصیت ادبی است؟ «وی از عرفای بزرگ قرن هفتم است؛ کتابش را در ببحوحه‌ی حمله‌ی مغول در سال ۶۱۸ نگاشته و در آن به بررسی مهم‌ترین مسائل عرفانی پرداخته است؛ درس «شبنم عشق» خلاصه‌ای از فصل چهارم کتاب وی است.»		
۰/۲۵	۳۴- کدام گزینه کامل‌کننده‌ی عبارت زیر است؟ «در آغاز قرن ششم با ظهور طریقت عرفان، موضوع عمده‌ی غزل، قصیده و مثنوی‌های شاعران شد.» الف) سید احمد هاتف اصفهانی ب) عطار نیشابوری پ) سنایی ت) مولوی		
۰/۵	۳۵- نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف) بخارای من، ایل من ب) تنفس صبح		
۰/۷۵	۳۶- در هر یک از ابیات گروه «الف» کدام یک از آرایه‌های گروه «ب» وجود دارد؟ (در گروه «ب» یک آرایه اضافه است.)		

گروه «الف»	گروه «ب»
۱) یاد أحد یاد بزرگی‌ها که کردیم	آن پهلوانی‌ها، سترگی‌ها که کردیم
۲) خروش آمد از باره‌ی هر دو مرد	تو گفتی بدرید دشت نبرد
۳) تویی بهانه‌ی آن ابرها که می‌گیرند	بیا که صاف شود این هوای بارانی
	متناقض نما

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳) رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳/ ۶/ ۱۳۹۲	تعداد صفحات: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲		
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره
ث	درک مطلب		
۰/۲۵	۳۷- جملهی «استاد استدعای دست‌بوسی دارند» از درس «کمال‌الملک» بیانگر چه مفهومی است؟		۰/۲۵
۰/۲۵	۳۸- با توجه به عبارت زیر، مفهوم کنایی «نیک از جای بشد» را بنویسید. «بوسهل زوزنی برخشم خود طاقت نداشت؛ برخاست، نه تمام و برخویشتن می‌ژکید. خواجه احمد او را گفت: درهمه‌ی کارها ناتمامی؛ وی نیک از جای بشد...»		۰/۲۵
۰/۲۵	۳۹- در بیت «مردی صفای صحبت آینه دیده / از روزن شب، شوکت دیرینه دیده» منظور شاعر از «شوکت دیرینه» چیست؟		۰/۲۵
۰/۲۵	۴۰- با توجه به بیت «گرنبندی زین سخن تو حلق را / آتشی آید بسوزد خلق را» الف) واژه‌ی «آتش» مجازاً به چه معناست؟ ب) مفهوم کلی مصراع اول را بنویسید.		۰/۲۵
۰/۵	۴۱- با توجه به عبارت زیر از داستان گاو، دو پیام محوری آن را بنویسید. «مشدی حسن هم‌چنان در حال نشخوار گفت: «من مشدی حسن نیستم. من گاوَم. من گاو مشدی حسن هستم. کدخدا گفت: این حرفو نزن مشدی حسن. تو خود مشدی حسن هستی...»		۰/۵
۰/۵	۴۲- در بیت «جان یک نفس درنگ ندارد، گذشتنی است / ورنه بدین شتاب چرا می‌فرستمت» چرا شاعر در فرستادن بیک عجله دارد؟		۰/۵
۰/۵	۴۳- منظور شاعر از واژگان مشخص شده در بیت زیر چیست؟ «وادی پر از فرعونیان و قبطیان است / موسی جلودار است و نیل اندر میان است»		۰/۵
۰/۵	۴۴- در شعر زیر از «باغ نگاه» مقصود کلی شاعر چیست؟ «شب، دو صف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پرکشید»		۰/۵
۰/۲۵	۴۵- با توجه به عبارت زیر از درس «شبنم عشق» به سؤالات پاسخ دهید. «هرچندکه ملایکه در آدم تفرس می‌کردند، نمی‌دانستند که این چه مجموعه‌ای است تا ابلیس پرتلیس یک‌باری گرد او طواف می‌کرد و بدان یک‌چشم، اعورانه بدو درمی‌نگریست.»		۰/۲۵
۰/۵	الف) منظور از «مجموعه» چیست؟ ب) چرا نویسنده ابلیس را اعور می‌داند؟		۰/۵
ج	حفظ شعر (ابیات زیر را کامل کنید).		
۰/۲۵	۴۶- من اگر..... گشتم و خوشدل چه عجب	مستحق بودم و این‌ها به زکاتم دادند	۰/۲۵
۰/۲۵	۴۷- بگذار تا بگیریم چون ابر در بهاران	کزسنگ ناله خیزد روز..... یاران	۰/۲۵
۰/۵	۴۸- ای صبح شب نشینان..... به طاقت آمد	از بس که دیر ماندی چون..... روزه داران	۰/۵
۰/۵	۴۹- خانه‌ی دل ما را از کرم عمارت کن	۰/۵
۰/۵	۵۰-.....	کاین عروسی است که در عقد بسی داماد است	۰/۵
۲۰	جمع نمره	«باغ اندیشه‌تان شکوفه‌باران باد»	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۹۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکر از دقت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سادگی در تصحیح، خدمت شما ارائه می‌گردد؛ بدیهی است به پاسخ‌های درست و مشابه نمره تعلق می‌گیرد.	
الف	معنی و مفهوم شعر و نثر ۱- دیشب روی تپه‌ی شهید برهانی عملیات کردیم . ۲- جهان مانند قرآنی نقاشی شده (به تصویر کشیده شده) است . ۳- آن کلاه پادشاهی را بر سرش گذاشت. ۴- گاهی از خار آن (گل) دستش زخمی شده . ۵- تصمیم گرفت که برای پیدا کردن پاسخ درست پرسش‌هایش با عابد مسیحی (ترسای پارسا و گوشه نشین) (۰/۲۵) مشورت کند. (۰/۲۵) ۶- راه و روش خود را فراموش کرد (۰/۲۵) از کارش (تقلید کورگورانه اش) زیان دید. (۰/۲۵) ۷- اگر به سرزمین عشق بیایی (عاشق شوی) (۰/۲۵) تمام جهان را مانند گلستان می‌بینی. (۰/۲۵) ۸- صیاد (شکارچی) خوش حال شد و جلوه کنان (باناز) (۰/۲۵) شروع به دویدن کرد (۰/۲۵) تا آن‌ها (کبوتران) را بگیرد. (۰/۲۵) ۹- روز دوشنبه امیر [مسعود] صبح زود (۰/۲۵) سوار اسب شد (۰/۲۵) و به کنار (ساحل) رود هیرمند رفت. (۰/۲۵) ۱۰- [آن پروانه] بازگشت و به شرح آن چه دیده بود، پرداخت (۰/۵) و به اندازه‌ی درک خود شروع به توصیف او (شمع یا معشوق) کرد. (۰/۵) ۱۱- هر نفسی که می‌کشیم (دم) (۰/۲۵) یاری رساننده‌ی زندگی است (۰/۲۵) و زمانی که بیرون می‌آید (بازدم) (۰/۲۵) شادی بخش وجود است. (۰/۲۵)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱
ب	واژگان (ذکر یک مورد کافی است) ۱۲- واجب گردانیدن، تعیین کردن (۰/۲۵) ۱۳- جدایی، دوری (۰/۲۵) ۱۴- بلبل، عندلیب (۰/۲۵) ۱۵- روش، طریقه (۰/۲۵) ۱۶- سالم، زنده (۰/۲۵) ۱۷- پر، سرشار (۰/۲۵) ۱۸- موجودات جهان (۰/۲۵) ۱۹- یک مشت از هر چیز (۰/۲۵)	۲
پ	خودآزمایی ۲۰- تملق (چاپلوسی) (۰/۲۵) ۲۱- تقلید کورگورانه یا خودباختگی (۰/۲۵) ۲۲- محبوبیت حسنگ، وجود افراد مزدور در جامعه، کینه توزی دشمنان حسنگ و ... (ذکر یک مورد) (۰/۲۵) ۲۳- ولادت (۰/۲۵) ۲۴- چون در آن از واژه‌هایی مانند، گل دسته، پله، مناره، صعود و ... استفاده شده که همگی بیانگر آرزوهای بلند و دیرینه‌ی انسان است. (۰/۵) ۲۵- کاریز: انسان‌های خود خواه و مغرور (۰/۲۵) رودها: انسان‌ها (دیگر پدیده‌های هستی) (۰/۲۵) ۲۶- رضاخان یک انسان عادی بود بعد از برکناری از قدرت دوباره به همان موقعیت بازگشت (موقتی بودن قدرت رضاخان). (۰/۵) ۲۷- اعتقاد قلبی نویسنده به دین اسلام و پیامبر اکرم (ص) یا ارزشمندی شهرمکه به خاطر وجود حضرت محمد (ص) (۰/۵)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	«ادامه در صفحه‌ی دوم»	

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۹۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
ت	دانش های ادبی	
۰/۲۵	۲۸- ب یا کتاب « کلیله و دمنه » نمونه ای از نثر مسجع و فنی است. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۲۹- عزاداران بیل (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳۰- اول شخص (من) (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳۱- پ) یا نقد فنی (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳۲- تنگ، ننگ یا ما، جا (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳۳- نجم الدین رازی « دایه » (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳۴- پ) یا سنایی (۰/۲۵)	
۰/۵	۳۵- الف) محمد بهمن بیگی (۰/۲۵) ب) دکتر قیصر امین پور (۰/۲۵)	
۱/۷۵	۳۶- ۱) تلمیح (۰/۲۵) ۲) اغراق (۰/۲۵) ۳) حسن تعلیل (۰/۲۵)	
ث	درک مطلب	
۰/۲۵	۳۷- استناد تقاضای ملاقات یا ادای احترام دارند. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳۸- کاملاً عصبانی شد (از کوره در رفت). (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳۹- گذشته‌ی درخشان اسلام (۰/۲۵)	
۰/۵	۴۰- الف) خشم، عذاب و غضب الهی (۰/۲۵) ب) ساکت باش یا نباید این گونه سخن بگویی (۰/۲۵)	
۰/۵	۴۱- از خود بیگانگی (مسخ) و گریز از واقعیت (۰/۵)	
۰/۵	۴۲- به خاطر زود گذر بودن عمر یا کوتاهی عمر (۰/۵)	
۰/۵	۴۳- موسی: امام خمینی (ره)، رهبر (۰/۲۵) نیل: مشکلات (۰/۲۵)	
۰/۵	۴۴- توصیف نابینایی جانباز (از دست دادن بینایی) (۰/۵)	
۰/۷۵	۴۵- الف) جسم یا کالبد انسان (۰/۲۵) ب) چون او انسان را تنها از یک بُعد (بعد جسمانی) می‌نگریست (حقیقت و عظمت روحی وی را نادیده می‌گرفت). (۰/۵)	
ج	حفظ شعر	
۰/۲۵	۴۶- کام روا (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۴۷- وداع (۰/۲۵)	
۰/۵	۴۸- جانم (۰/۲۵) شام (۰/۲۵)	
۰/۵	۴۹- پیش از آن که این خانه رو نهد به ویرانی (۰/۵)	
۰/۵	۵۰- دل در این پیرزن عشوه‌گر دهر میند (۰/۵)	
۲۰	جمع نمره	*همکاران گرامی، خسته نباشید*